

ՄԷՃՄՈՒԱԷ ԱԽՊԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand Rue de Pera 65

Համբարսա իսի սեմա եսմի ՉՍՐԵՆՊԻԶ վե ճՈՒՄԱՍ ԻՐԹԼՍԻ
կիսկերի նեյր օրմնուր:

مجموعة اخبار
بكاوغلى تقسيم جادوى نومرو ٦٥

Հաղէթսապ միթէալիդ խոսուսաթ իշին ՅՈՒՆԻՍ ԹՈՒՄԱՍԵԱՄ միւրաճաթ օրմնուր: — Իտարէխանէ՛ Պէյօղլունտա ճատտէի քէպիրտէ ն : 63

ԲՈՂՈՔԱՎԱՍՈՒԹԵԱՆ ՉԱՆԲՆ

Ի ՀՈՌՈՄ

ՆԻ ԼԻԻՈՆ ԺԳ. ՍՐԲԱԶԱՆ ՊԱՊՐ

(Շարունակութիւն)

Հոռոմայ, որպէս Իտալիոյ չափա-
հասները նորահաստութեան անձ-
նատուր չեն լինիր, և իրենց բարձի
թողած կրօնին եւս չուզելով զառ-
նալ, յամպարչոթութիւնս կը գահավի-
ժեն: Իսկ փոքրերը, թշուառ մայ-
րերէն ոմանք տղայոց բազմութեամբ
չըլապատեալ յորոց ոմանք սյրի, և
ոմանք թշուառագոյնք քան զայրիս,
զի իրենց գաղանաբարոյ ամուսինք
մէկ շարթուան դառն քրտանց ար-
դիւնքը գիշերուան մը շուայտու-
թեան մէջ սպառեւրով, վատնելով, կը
պահանջեն թշուառ կանանցմէ օրա-
կան պարէն իրենց և բոլոր գերդաս-
տանի համար, այս թշուառ կանայք
եթէ պատահին փողոցի մէջ չընդ
հագուած պարտի մը, որ լինի մար-
դամիւր, կը թեմալ, և որ առաջար-
կէ սոյն եղկելի մայրերուն իրենց
երկնաւոր պատկանող զաւակները ձը-
րկարար պատրաստ են ընդունելու
որդանոցը, պէտք եղած գիտութիւն-
ները սորվեցնել, այսպիսի հանգամա-
նայ մէջ ինչպէս կրնան համբերել ա-
ռանց դիւցազնութեան սոյն եղկելի
մայրերը: Այս դիւցազնութեան քի-
չերը կոչուած են. և այսպէս հան-
գամանքներէն անտեղեակ կը յանձ-
նեն անմեղ զաւակները ի գիրկնոցա,
տարածելով բողբոջականութեան սեր-
մը ի Հոռոմ: Անհրաժեշտ է ուստի
յարատեւութիւն ի հաւատոս: Նոր
հաստատուած՝ ուղղափառ հաւատոյ
գործոց պաշտպան կոչուած բազմա-
դիւն ընկերութիւնս անթիւ գովես-
տից արժանի է: Սրբազան Հայրեր-
նիս Լիւն Պապը՝ արժանապէս զե-
ղուց դրուատեօք ընկերութիւնս, զոր
արդէն քաջալերած էր իւր առա-
տաճեալ բարեկարգութեամբը: Այս
ընկերութեան քարտուղարն է Պիոս
տէ Մանդատոն, մարդալ իմաստնոց
և առաքելոց դպրոցին մէջ, որ է
Թիսուսեան Ընկերութիւնը, իւր հան-
ճարը, վարդապետութիւնը և առա-
քելական եռանդը, ամենայն անձ-
նազոհողութեամբ չի խնայել յօգուտ
սրբանպատակ ընկերութեանս: Նա-
խագահը՝ Արամի Արհ. Արքայիսկոպո-
սը, աւագ վարդապետը, և ողբճա-
պատիւ տեաքը, որք այս բարձր կոչ-
ման ձեռնամուխ են՝ միեւնոյն ար-
ժանապատուութեան մասնակից են,
և երախտագէտ ծափահարութեան
արժանի են անոնցմէ, որոնք գերա-

շտնց կը նկատեն ամէն բարիքէ հա-
ւատքը: Ընկերութիւնս 30 ամսոյ մէջ
զրիթէ հրաշքներ գործեց, տպել
տալով ժողովրդական գրքոյկներ
ընդդէմ բողբոջականաց, հաստատե-
լով օտար լեզուաց համար ուսումնա-
րաններ, գիտնական ուսուցչներու
գոտտարարակութեան յանձնելով պա-
տաններ, մանուկներ, օրիորդներ,
յորոց վրայ զարմանալի յառաջադի-
մութիւն մը կը նկատուի ի բարի
վարս և յուսմանս: Դարձեալ մատա-
ղահաս անմեղ մանկանց ստուար դաս
մը յանձնել առաքինաղարդ մայրա-
պետաց, որոնք հաղապարտ իմա-
ցականութեամբ և մայրական զիով
ճոխացեալ են, կը հրահանգեն, կը
կըրթեն իրենց հրեշտական ման-
րը փրկելով զանոնք բողբոջականու-
թենէ: Դարձեալ ընկերութիւնս կըրթ-
թել կ'ուստոյ երիտասարդները աշ-
խարհական պաշտօնի վերաբերեալ
գիտութեամբ և գործով: Կ'ապացու-
ցանէ թէ ինչպէս հաւատոյ սուրբ ըզ-
գացումներով տոյգորեալ երիտա-
սարդ պաշտօնեայք՝ ոչ միայն վնաս
սակար չեն մարդկութեան, այլ ա-
մենայն վստահութեան արժանի են
և ընկերութեան, մարդկութեան յա-
ռաջադիմութեան նպաստաւոր են
քան զայլ: Ուղղափառ հաւատքէն
ուրացութեամբ անշտառողներն եւս ի
հայրենի աստուածատուր կրօնս դար-
ձնելու միջոցներն զանցառութեան
չի արուեստան: Այսպիսի կարճ ժա-
մանակամիջոցին շատ արդիւնաշատ
գործեր գործուեցան շնորհիւ յար-
դելի ընկերութեան և բարեկարգաց,
սակար չեն տակաւին ոչ սակաւ անհրա-
ժեշտ կարիւրութիւններ կան զորս
փութանակի գործադրելն անհրա-
ժեշտ է, ոչ միայն հաստատեալ ըն-
կերութիւնը կանգուն պահելու հա-
մար, այլ նաեւ ընդլայնելու, զար-
գացնելու և մեծամեծ ասպարէզներ
բանալու և երբեք կանգ չառնելու
և բաւական է չըսելու համար: Մենք
մեզի օգնական առած ենք զԱս-
տուած և Քրիստոսի Աստուծոյ փո-
խանորդը յերկրիս վրայ: «Որքա կա-
ռօք և երկվարօք, այլ մեք զա-
նուն Տեառն Աստուծոյ կարգա-
ցուք» (Սաղմ. ԺԹ. 8): Սրտագին
բարեմաղթութիւն, բայց այսու չենք
կրնար վստուած փորձել: Նա պատ-
րաստ է մեզ օգնելու, եթէ մեք ե-
ռանդեամբ այս սուրբ և կրօնականը
պատակի ծառայենք, հակառակորդաց
մահաբեր յաւակնութեանց առջեւ դը-
նենք մեր փրկարար յառաջադիմութիւ-
նը: Պարտական ենք այս գործը ամե-
նապիստ որ գործոց սկիզբը դասել զի

հաւատոյ գործ է: Ոսկերեւանը՝ Ս.
Աւետարանի այն խօսքերը մեկնելով
որ կ'ըսէ, «Եղբուք խորագէտ իւ-
րեւ զօձ», կը յարէ, ինչպէս որ օձը
երբ իւր մահու չափ թշնամին կը տես-
նէ, ամէն բանէն աւելի իւր գլուխը
կը պաշտպանէ, այսպէս ալ ամէն քը-
րիտոնեայ պարտական է գերազանց
բռնել ամէն բանէ աւելի իւր հա-
ւատքը և զայն յապահովութեան պա-
հել, որ է սկիզբն և արմատ միւս
աստուածաբանական առաքինու-
թեանց: Չայն փրկելով դժուար չէ
զայլ ազատելու: Այսպէս պէտք է լի-
նի հաւատոյ պաշտպանութիւնը մը-
նացեալ գործոց նկատմամբ:

Սրբազան Պապը արդեամբ և օ-
րինակով շատ մեծ խնամք ունի այս
գործոյ մասին, կը տնայայ որ իւր
որդիւններն իւրաքանչիւր՝ Նախա-
նամութենէն իրեն շնորհուած բա-
րիքներէն ըստ կարեաց առատապէս
օգնող հանդիսանայ Ս. գործոյ: Քահանայապետը ոչ Հոռոմայ և ոչ
եղկեղեցոյ նկատմամբ վախ ունի:
Ինչ մեր բաժանեալ եղբարքը նոյն
իսկ Հոռոմայ Չ(3էն աւելի, զանհա-
րինս խոսելով, պատրեն, վերջապէս
ասով ի՞նչ ըրած պիտի ըլլան, միթէ
այսու պիտի և զեղեղեցին պիտի յա-
ջողի՞ն կործանել:

(Շարունակելի)

Հոռոմ

ՍՍՐԳԻՍ Վ. ՏԵՐ ԱՐԱՍ. ՀԱՄԵԱՆ

ԱՆԲԱՍՆ ԱՐՓԻԱՐ

Որչափ ալ մարդ քիչ փրկիստփալ
ըլլայ, դարձեալ կ'ունենայ սակայն
տնանի վայրկեաններ, ուր, սկսած,
կը սկսի իմաստասիրել կեանքի և
մահուան առեւտրածներուն վրայ:
... Ձեմ կրնար նկարագրել զար-
մանքս ու միանգամայն զգացած ցաւս,
երբ, կիրակի առաւոռ իմացայ այն
տխուր, շա՛տ տխուր լուրը թէ Ալիք-
սան Արփիար յանկարծ կաթուածա-
հար եղած էր:

Ձեի կրնար հաւատալ, անհամ-
կատակ մը կ'հիթադէի՝ ո՛վ գիտէ
որուն կողմէ շինուած:

Երանի թէ կատակ մը եղած ըլ-
լար:

Ալիքսան Արփիար, իր պաշտօնին
գլուխը՝ մէկ քանի վայրկեանի մէջ
վերջին շունչը տուած էր՝ իր պաշտօ-
նակիցներուն գիրկը:

Վերջին փափաքը եղած էր մեռ-
նելէ առաջ իր զաւակն երկտող մը
գրել, փափաք մը զոր, աւագ ի-
րագործելու ժամանակ չունեցաւ:

... Ի՞նչ սիրուն մարդ էր. գիրուկ,
կարճահասակ, լեցունկէկ այտերով,

զոյդ մը պճտուն աչքեր որ ակնոցին
հետէն՝ ամբողջ հեղնութիւն, ամ-
բողջ զուարճութիւն կը ցոլացնէին:
Երբեք զայն տխուր չեմ տեսած: Միշտ
կը խնդար, միշտ կը հատակէր, շատ
սրամիտ էր, միշտ բարակ բարակ
խայթող, քաշկոյ:

Քսանըչորս տարի շարունակ, կա-
տարեալ խղճմտութեամբ, Գոռմպարտի
Պատրիարքարանին մէջ պաշտօն վա-
րած էր, սիրուած Պատրիարքարանի
ամբողջ պաշտօնէութեան կողմէ և
օրուան բոլոր Պատրիարքներէն:

Ինք Ուսումնական Խորհուրդին
քարտուղարն էր և ամէն ուրբաթ իր
ձեռագիրները խմբագրատուններու
չըլանք կ'ընէին:

... Անցած շաբաթ օր, ամէն օր-
ուան պէս, առաւուն տունէն ելաւ,
ընտանիքէն, զաւակներէն բաժնուեցաւ
պաշտօնի գլուխը երթալու համար,
և խեղճ մտքէն անգամ չէր անցը-
նէր թէ այս վերջին անգամն էր որ
իւր տունին սէմնէ կ'անցնէր, մէյմըն
ալ հոն պիտի չվերադառնար, ալ ևս
իւր մայրը, կինը, զաւակները պիտի
չտեսնա՞ր...

Օ՜հ, կեանքը երբեմն շատ դառն,
շատ սարսափելի գոյներ ունի: Ալիք-
սան Արփիարի յանկարծական ու վա-
ղահաս մահը բոլոր գինք ճանչցող-
ները — և զայն չճանչցող չկար —
խոր արտութեան մէջ թաղեց:

Շատ ժողովրդական դէմք մըն
էր ան. ամէն ուսուցիչ, ամէն ուսուց-
չուհի, ամէն գրագէտ, ամէն խմբա-
գիր, ամէն քահանայ, ամէն վարդա-
պետ, ամէն թաղական, ամէն հոգա-
բարձու, վերջապէս ամէն մարդ սերտ
մտերիմն էր դժբախտ Ալիքսան Ար-
փիարի, որ իր կորուստովը ետին կը
թողու սգաւոր համակրողներու և
բարեկամներու ստուար խումբէն զատ՝
որդեկորոյս մայր մը, եղբայր մը՝
Տիգրան էֆ. Արփիար, տարաբախտ
այր մը և երկու որբեր, որոնց դառն
սուգին ի օրտէ կը մասնակցի Մէճ-
մուաի խմբագրութիւնն ալ:

Ն. Թ.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ձեզան բազար կիւնիւ Ենիքէօյ-
տէ վաղը Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ քի-
լիսէսինտէ, քիլիսէի մէջքիւրըն եէվ-
մի մախուսու օլմադ միւնասիպէթիյ-
լէ, Կ-Բաթրիգ իւլիպ, Կամանուէլեան
Պօղոս էֆ. հաղէթէրի թարաֆըն-
տան մութանթան սուրէթտէ Գուս-
տասը շէրիթ թագաթիս խտիլի տիր-
Մէջքիւր արիտէ, Կ-Բաթրիգ Վէքի-
լի Արհ. Աւետիս Արք. Արփիարեան

[illegible]

յո Օստանիէ թիւճճարայաշուր Բէքձըզ վէ
էրզուլումաւ Սանասարեան մէքքէպի միւ-
ստիրէրիտան վէ թէպասյը տէվէրի Ալի-
եւէն Յովսէփ Մասաթեան էֆէրը վէ Պէյ-
լու թ միւթէպլտաճնաճն ձորճի Բըզզուլաճ
պէյն սարիս, Պէյջուլա բոլիս միւթթթիշ
էրիտան Իսմայիլ էֆէ, հասնի հասնի, Տօ-
լապաւրէ սէր զօմէսէրի Հիւլէն էֆ. հէ
սարիսէ բիթպլէշրի թէվճիհ. Եռնան
բէխի վիւքէշուր Մ. Թշսթօքիէ յաւաթա
Իֆթիլար վէ զէվճէօրի Ախնի Եւֆա-
գպի, իքնիհի օրտաւըն սիւարի Յնճի ֆըքը
զօմաթաւը ֆէրիք Ալէլ բաշաւ Միճի
Մէճ, Սըրպապիւն Բօւս մօֆէրի Մ. Միշան
Վէսիեհ վէ Մէքքէպի Հարպէլի Շահանէ
Թալիմ մուալլիմի միրիկիվա էմին բաշա-
հա Յնճի Օսմ, Թրապպիւն վիւսեթի Դա-
ֆիա սէր միւճէնտիսի Բդհաօր էֆ. հէ, Մէք-
քէպի Միւլաթէրի Շահանէ ֆրաւսըզճ
մուալլիմի Ջէքի պէյէ, Մէլճան մէքքէպի
Իստաթիսի բէմ մուալլիմի Երրաճհաճն էֆ-
հէ Հիւճնիւ Մէճա, Նիւսնուրը, Պէյջուլու
ժանտարմա զօմաճաճը Հիւսէէյին լաշա
վէ Պէյջուլու բոլիս մէհրիսի բէխի Մէճէմ-
մէտ պէյ հաղաբաթնաւ ալթուն, վէ Պէյ-
ջուլու միւթթալըքը սաթիւսի թապիպ-
էրիթիւնը միւսաշաւ Լուիւն պէյն կիւմիշ
Լիւնաշափ զօմալիւսարը.

Մէրումը Շէվրէթէ Էֆնիւն մարտումը
Շահպատէկիւտան շէմայէտորին Էֆ. հաղ-
րէթէթլէրինէ մուրասսա Մէճ., Աթրիւա Օսմ.
սէֆաթէթլի պաշ քաթթիլլի Սատրէտորին
պէյէ Չնճի Օսմ., Գալսէրի պէլէտիէ թա-
պիպի Տը. Մուսթաֆա Հիլմի Էֆ. և Յիւն-
հիւ. Մէճ., Բուս բրէնսլէրինտէն բրէնս Գի-
օննախա Չնճի Մէճ., զէվէճէօրին Չնճի Եճ-
Ե. քաթթի Նիշանլարը Ինանս պուլլուլմուշ
տառ.

[illegible]

Ալմանիա սէֆորի՝ պու կիւն մէլզու-
նէ մէմէթէինէ կիւնէկինտէն, տիւն
մապէյնի Հիւմանունա տալէթէ, սուրէթի
դայրը րէսմիտէ հուզուրը Շահանէնէ դա-
պուլ պուրուսուսը տըր

— Զարեհ հազարէթի Բառիշահահէն արդը
ուպուտիտէթ իլէն'՝՝՝ իւզըն զեզնէս'իլէ
Տէրիսաստէթէ կէլ'իշ օլան Խըտիզ Մը-
սըր Ապպաս Հիւիթ բաշա հազարիլ'իթի Տէ-
սասաստէթի մուլ'լաւըլ'իթիւտէ, սողորուս
մազ'իթի Հիւսիսայան պիլ աղիլ'ն, հուզու-
րը Շահանէէ չըզըզուտան սօրբա, քէշիտէ
պուրբուլան զիեաֆէթի սէնիէսէ հազըր
պըւլուտիմուշ աըրը Պասէհու Խըտիզ միւ-
շարիէլ'հ' մազհար օլուտուլու իլ'իլ'իֆաթը
սէնիէտէն սօլաւըն արզը թէշէ քըբուլաթ ի-
տանէրը, Պէլէքաէ քիսլան սահ'լիսանէսինէ
պազ'իթի իլէն'իլէ արդը

Արարիւն միշտ արեւելէն պէտեսնը խօյաւմէ-
տի իշին, վաթորա, թարափը Շահանէտն
պապը ըրճալ Կէտանէրէմի, վէ եա՛վէրա՛նը
Բատրիաշխանէ ֆէրիզ շիրտնի բաշա՛մ մի՛ն-
մաւորա՛ն թաշիւն, վէ Բէկպէր իւթի՛մպօ-
թիւ՛ ըրճալ պէրէրէնէ թախտիս պտարաւ-
մաշա՛ տուր:

Հարգար իրթէսի կհեւել սէֆարեթ
պաշ թընէ մանաւոր Պէպեհէ կհաւերէք,
սիւֆէլա նաճընա օլարագ, իըսաիվ հազ-
րէթլէրիսէ բէսմը խօշամէտի իյֆա իթ-
միշլէր տիր:

ՊԼՈՒՐԻԿ հազարէթէրի կէնչն կիւն ՊԻՆ
ԵՐԱԿԱՆԵՐԵՆ ազիւնէթէ, ԲՈՒՍԻԱ սէֆիրինէ
ԽԱՍԵՆ զԻԿԱՐԵՐԻ ԻԿՆԻՉ ՍԻՐԻ

—Ճուրմաւ կ'ելնու աւաւմըդ քնամրտնջ
սօնքա, Խկկլթբբա, Շուշտ, Շունան, Բու-
մանիւ, Ամբրիպ վե Գարառադ սեփրիւ-
րիյէ Զարանս սեփարէթի միւսթէշտը վե
Բուսիւ սեփարէթի պաշ իեթեճանը մաս
պլյի չիւմաստանա ադիւթթե, իւլիւնճիւ
Գաւորն էֆ.Ին վուդուի վեֆարնտան
տաւանը արըլ թաադիեթ իթ միլլըր տըր
Թարաֆը հաղթըթի Բասիշահանէն քնտ-
լեթիւն աւաւը Շահանէ Թէպիլդ պուրու-
մուշ տուր

ԱՄԷՂՔԻՐ ՎՈՂՈՒՆ ՎՖԻՍՄԱՆՍ ԽՈ-
րանը պէկանը թասաղիւթ իաճն ՆՃԵՍԻ
հի. քատարանըլլա տիկէր րու. աստի հի. քիւ-
մէթէ. իարաֆը հագրէթի Բ. տիչահիտաճն
թէնէկրաֆլա պէկանը թէնէքքիւր պոյ-
րուլմաւ տուր:

Շուրթի ակզիլիկ Միլլերի տարիէս
աղաւթնաւ: Մի: զիւրիւս Սիլվիանաքի պէ-
շին քէէշիկ միլլիկէֆա Գութաքի Միլ-
զիւրիւս բաւառան դալան Իֆիլիսաք նի-
ւանընք միւշարիկէյ թաւաճընաւ թաւա-
շիկի իտուշաւ միւսառաւել ակնիէ պոյ-
րուլիուշ տուր:

—Կէչէն կիւն Ալոթթրիա սէֆիրի՝ Ռում
ըսթրիկի և Գրեի զիհարէթէ, մէմուրիկէթի
ճէտրիտէսիւնն առաւել թէւորիք իթիշ
արի:

Բազմաթիվ իրավունքներ կհանձնվեն Այնթապի մարզի
Այնթապի մարզի իրավունքներ, զանազան Այնթապի մարզի
մարզի մարզի իրավունքներ նախագահի հանձնարարություն
լա, ղեկավարվելով մարզի իրավունքներ նախագահի հանձնարարություն
զբաղվելով իրավունքներ մարզի իրավունքներ իրավունքներ
մարզի:

— Եւ վրի մէջ քրիստե՛ Տիւռնը ուռու-
մի եւ զօմիւրի ճէտիտի Սայիտ պէյ իւէ
Տիւռնը ուռումի եւ մէճիւի խաբէսի նտ
Զրանըդ տախիւրի վէրիւն զօմանտան
Պէրժէ, Պապը Ալիտէ ոստրազամ հապրէթ-
լէրիւլէ միւլուգաթ իմիւլէր տիր :

—Իտարէի Մախառուէ Դամբնա Յօրան-
սաննն Յօրօք է Շանթիէ տը Լա Մէտրիէ-
րանէ գումբանիաւնն 16 վարօր սիւսարը
Իտիւտիկինէ սաիր զաղէթաւարնն եագտը-
ղը հավատիս իւլքիւղ օլունուեօր :

— Երեւանի խորհրդի նազարը՝ հիւշու-
մէթի Սէնիէ իւլէ Երեւանի հիւշումէթի պէյ-
նիտէ ազար զարարաւաշարըլան թիճարէթ
մուգամլէսի հազարնետաքի միւղաքարթ
էնտաօրնտա զուհուր իտէն պազը իիթիւ-
ֆաթըն հալի ինի կէշէն ճուստա կհեթիւ-
սալիէ նազարըլան միւղաքարթ իթմէն տիւր
Մէնէրիս թէադիգի՝ մալիէ նազարըլան ի-
հալէ զըլնմըշարըր

— Հելուպ, Շամ վե տրկեր պազը պրեւ
հրեք շէնիլուէրաէ պուզ ֆապրիգալարը թէ-
ւստիս իթմէք իւզըք Եպու էլ Շաար Նաման
է ֆ. Իսմիրտէ պիրինն' իսթիեազըը ալ-
մըլ օլտուղու պուզ ֆապրիգալարընը հի-
շաւընա հէնուզ պօշլամամըլ, վէ միւտ-
տէթի մուսայեհէնէ կէշմիշ Իսէ մէլ, միւմաի-
ւէլ' պիր շիրթէթի մալիէ շէքլիլիէնէ չա-
լըշազլըմտա, միւտտէթի մուսայեհէնի
թէմօրիս խուսուսու' մերձիկ մախտուպա-
րընտա միւզաքըրէ Իսիլմէքտէ տրիւ

— Սօցիալ Օտը. գոմիսէրի նէճիպ Մէլու
համէ ճէփ. Պոռկաբարթանըն պողը ճիճիթ
լէլլինի առաջարար, պու քէրէրէ Վարնահա
վասըլ օլմուշ առուր. Մըլշարիլէյճ՝ կիթտի-
կի մահէլլերին կերէք մէմուրիյի վէ կե-
րէք Էհալիի Իսլամիհէտի Թարաֆընտան
հիւանի իսթիզայուլ օլունմուշ, վէ պու վէ-
սիլէ իւլ Ջաթըլ հազըլթի Բառաշահինին
էվասֆը ճէլլիլէսի հաս ու թըլգըհար զը-
նընդունալ արըլ.

—Մէջ թէ կը թըպպիկեալն րուսաթ-
լարտ օլմահարաթ արիճիլիք իտէն Իւսկիւ-
տարտա Աթլամ-թաշընտա Էրլիկեալնը
Արթին իլէ Գուշ-ալիլնէն բերուքնար Տի-
սիթթիլին պուս մէնտաթը իծրտալն մէնլէ-
սի մէջ ճիլիլնէն իճապ իտլնէրէ էս օրոշն-
մաւ տարտ

—Որովհետև մի պարզ շնչպնդանալի Իժնե, մէջը լի մեծուրիշ թիւերով, նշնարիտաւոր մեղիւրդեալ պարուումաք իւզըն Հօտան տաւա ֆիւրար Իմիշ օլան Ալի Նուրի Նամ շախս դըրեսպնե պիւ մուհաքնմե, էրպապը ֆիւստատան օրտուլու աւնալըլարաք, միւռնակալի զաւլիւրաւորիլնե, հուզուզը մէտէն Իմիւտն Իսգաթըլանե, ետիվալինի ճաճ դինէ զարար վէրիմիշ տիր :

—Տիրաբէն Մըսրոտա պաւլանուգ, էզլ-
րազը մուգիբբէ նէշիբլէ մէշպուլ օլտուգու-
թաթիաւընտան աօլաւեր ճիւսանէթլէ իթիւմ
իթիլիշ օլան պաթրիթի թիզա նամ շախտ
տէթտէսթ օլաւնիմթմըշ օլտուղունտան,

Քէշն ախանէ 10 կիւն մէօօլէթ վերելմիշ տիրո
Պոռ մէօօլէթ զաւրդորեալ կէլմէտիկի թաղ-
տիրութէ, զորեապէն նշխրմեօնաքէմէ, մուսամէ-
լէի լազըմէնիւ իճրա իտիլէճնկի իլան օ-
լաւմեօն տուր:

—Էրզրում օվասարնրն օրթվասարնտան կէ-
չնն Գարա-առ Նէհրի մէնքասընըն իւմիդ-
էթիմի՛ն օյլէ մազարթաթիւնը ալ ք իմմէք
իւրէ սարքը Լազի՛ն կ'էւն 260,000 զոր-
ւուն։ Էրզրում վիսակի՛նին 311 վէ 312
նիւնէրի պէտէյաթը Նազարեհէսի պապա-
հասարնտան նալ քընն է վիճիճէ իրատէի աէ-
նիէ սըտուր իմմէքէ, իդիվասընըն լճ-
րասընա թէշէսյիւր ուղտմազ իւղըն, էհա-
լիի մասնկիւիէտէն էօշրիւն էօշրիւ Նաիմյէն
հէնի պիր վէրկի թրօսանարաք, Զիրասթ
պոնդասընտա հըքդ իմտիրիմէսիւն, վէ
թօրանան աղչէ՛ կ'էլէճէք սէնէնիւն թէմիդ-
էթիմիւնիւն տէ քըֆիսաթի իտէր իսէ, •
սէնէ մէդլուր մէնքասընին թօրաթիւմմաս
սընա վէ սարքիտարթը Լաղըմէնին՝ էհալի
մաճէլլիէտէն միւրէքքըսյ պիր զօմիսոն
մարիֆէթիլէ իհնասըն՝ մէճիսի վիւքէ-
լանա դարալ վերիմիւ, վէ պա իրատէի աէ-
նիէ թատաիդ պուրլու՛մաղէ, քէֆիէթիմ՝
վիւնաէթի միւշալիլէ՛հաւա թէպիդ զըլլէ-
մը տըր :

Անկումնիս պաշ վեքիւի էսպպը բը-
րնիս Հօնկոտ վեֆաթ իթմիշ օլմաղէ,
Թարաֆը Շահանէթէն Աւմիւրէրաթ օրընյա
միւթէ վեֆանըն մախտու մունա պէեանը
Թաաղեթէթ պուրու մունշ տուր:

—Գարատաղ հուտուտու իւզերինտէ,
Կուսին տա, իքի սսքերի զարազօլսանէ
Ինչս իտիլէճէք արու

Ամբ. Կիլիկյան իւշիւնձու էլ վատը
օրուպ, 17 եաշնասա պուլունան բրէնս Աս
ասալկերթ: Շարօթ նաւ մէքթկ-ճարպ
սէֆիւնսփէ 8 ալ ետճուլուգ իտէնէք օ-
լուպ, Սթօպլմ, Բէլբրէպուրկ վէ Տէրի-
սասաւթթի աւաիւր շիւնարթ իտէնէք, վէ
պատնէսու Արմանիանլն Աքրիզատասքի միւս-
թմիքեքսթրան վէ օրատան ծէնուպք Ալե-
քիզահա կիտնէլ ք իրաշի:

—Աթիւա Օսմ. սէֆիրի Րիֆաթ պէյ
 Գապլըճալարա սէվսուր իրմէք իւզլէ մէէ-
 զուէն Պէրլինէ կիսաճէք տար :

— Բազաբ իրվէնի կհնէւ Բուս մաթւ
 Իկկի էֆ, Իսթմապի իէ Պողազ Էնէնէ կի-
 տէնէք, Ավսթրիա վէ Բուսիա սէֆիրէրիէնէ,
 Նոխաւ ապալը գալմազամընա վէ սիկէր
 պաղը զէվլիւմ Էնեսէի զիհալիէն Իթմիշ
 սիր :

Թահարտով օղակվածը՝ խլիպօր առ-
նու վե՛ դայտե՛ պազը հարաքնաթափում պու-
լունտուղունտոն, թէքրբրեւրի հալկոնէ,
հագգընում միւճապիւր շէտխոէ իճրա օ-
լունճաճըր՝ սահրիպի իմթիւսըճնա իխթար
օլունմուշ տուր :

— Գիր Կիննա զաղեթաքանըն լիվա-
նէթինէ կեօրէ, Բումէլլինի զարպ նանիէ-
լէրնտէ 137 Սըրպ մէքըլէպի մէվնուտ օ-
լուպ, պունլարն պլրի ժիննազ, պիրի զըզ-
լարա մախուտս պլնէիւք պիւ մէ օմէս

Վէ պերի տէ բուհպան մէքթէպի տիրո Կշ-պու մէքթէպլէրէ 5995 էրէքք շակիրտ վէ 836 զըզ շակիրտ տէվամ իթմէքտէ վէ 109 մուա: իմ վէ 39 մուալիմէ թրաաֆընտան տէքք վէրլիմէքտէ տիրո Մէքքիւր զազէ-թանըն գալիմնէ, ալիէ Զանիէէքտէ 1000 ասէտ Պուլկար մէքթէպի պուլունուպ, պուհլարա 50,000 շակիրտ տէվամ իթմէքտէ, վէ 1500տէն գիհատէ մուալիմ վէ մուալիիմէր թրաաֆընտան տէքք վէրլիմէքտէ տիրո:

— Էնդաբէ վիւսեթինտէ ինչա իտիւմէք
տէ օլան մուհաճըրիյն խանէէրի իշին Էսկի
չէհլուտէն ճէլզ օլունաճազ քէրէսթէլէրտէն
օրման վէրկիսի ալընմահաճադ տորո

— Էկինատէ եւէնի պիւր գըւա ինչա իտի-
ւէճէք տիրո

— Զաւակս Գէորգը տա մանկի քաջութիւն
Թիւծնարընտան Տիպրան փափազեանըն
Իֆլասընա հիւքմ օլունմուլ տուր

—Այրէջտէն եազըլտըղընա կէօրէ, 18

քիշիլիք պիւր էշքընա ֆորդգաը՝ Մնէլիք
 ճիւլարնոսա պիւր դաշ քիշինին ի գէրինէ
 պլի հիւնուս, պիւր զատընը ետալաւորդ-
 տան վէ պիւր էքընի թէէշ ի իմիսքուն
 պաշդա, 4 քիշիեի տէ տաղա զալարմըշ-
 րու տըր: Հիւքիւնիթի մահէլլէ պուհլա-
 լա զարըը պիւր թապուր ապէր չըգարմըշ
 տըր:

— Չըզան ճուղա կիւնիւ չէր լիւրդոտէ
հիւ ըմբռնէ շխտէթիլ սըճագոս, Բիւզնէ-
նէ ըմբռնէ Անպարզ ընօլիւնաէ Վանի
խաղաղաէ պիրի կիւնէշի շխտէթի ընէս-
սիրիյէ վէ քաթ ի թմիշ սիր :

Այլաթատա Մանթօզիտո իսմինտէ
պիր Իթալալը՝ դալպ ազէն սիրէրքէն տէր-
տէսթ իտիլիշ տիրո: Մէշգուժուռն խանէսի
արաշթըրըլարագ, պիր խայլը դալպ սեփ-
քէլէր գուշուր Իթմիշ տիրո:

Աբէիսի էչզընն մէջուր գարթան Եօր-
կաքի հէչնէտէ 12 ինքէր ավինէսխէն Սե-
լտիքտէ Սյա Մահա չիֆթիլիկինէ հէլէրէք
չիֆթիլիկի հազմըջ օլտուգլարընտան, պուեն-
լարըն արգասընտան միգասար քեաֆի ա-
սաքիլի Շահանէ սէզգ իտիմէշլէ, վուզու-
պուլան միւսաընմէտէ, էչըրեատան պիւր
զալար թէնէֆ մէ պազըր մէնրուն օլտուշ-
արար Դադիսի ֆիրար իթմիշ իտէն, ա-
սքէր պուենլարըն իզինի պրաքմաիւրպ,
իէնադիպ իթմէշլէտէ տիր, Թութուլան էշ-
զընատան պիրիլին վէրտիլի մալիւմաթա
նէզալէն, էչըրեատան իքսիլ պու միւսա-
րէզ մէ էնասընտա ազըրճա հտրալանմըջ
օլտուգլարըն հաւտ, զարթան Եօրկաքի՝
պուենլարտան պիրիլին պաշըր քէմիշ, վէ-
տիվէրի տէ հօլտա էօլմիւշ տիր:

—Պէտքամաստան եազըւտըղընա կէօրէ, կէշնաւէ օրասա ախէշթիլ պիր ճիւսաեթ, վուղու պուլուռ ռուր. չէօյլ թի, Միր-թէշա իսմիւնէ պիր իւլամ՝ թէնտի մէյ-ւէլէթիւնտէ վաշիտէ իսմիւնտէ պիր զըզ կէ Նիշանլուտըղասն սօմբա, խըզմէթ-եհարըլէ իթմէք իւղը՝ Պէրկամահա կէլ միշ, վէ օրասա վաւսիթիքի իսմիւնտէ պիր րոււմ զըզընտ ալէազա իթմէքէ, վաւսիթ-թի՝ աիւի իւլամը դապուլ վէ Միւրթէզա իւլ ազըւտ իշտիվան իւլէմիշ տիր, Պուշաղ կըրիվօղ գարիւնսիւնտէ մէտուտնա եաշա-մազաս իթէն, իւք Նիշանլընընը դարասա չը՝ Միւրթէզանը՝ թէնտի զըզդարնաշուռ-նի պրապըղդասն պաշա, ալաւըլէ գարըլ-նըն իսմիւնէ մէ վաշնա զօյաւմաւտըղըլ խապկը արմազա, ինթիգամ արմաեք ֆիթա լիւնտէ գուրմուշ, վէ տիկէր թարաֆաւան վաւսիթիքի՜նի գարասալը՝ թէպիւիլ մէզէնպ իթմիշ օյմաւընտան տօլտեք թէնտի զըզ-գարնաշուշնասն ինթիգամ արմաեք թան-միւմ իւլէմիշ տիր, Պէօյլէճէ պու իթի ինք իթիգամճըլար՝ չէր Նասըլաս պիրէշիպ, յուիւսիւ 15օրին կիճէօր Միրթէզանըն խանլսինէ իթմիշլէր, վէ պուշաղըն ու-հետուղու ճէնտաւ, ալըք պրազըլմիշ օլան ըլէշլրէտէն աթէշ իթմիշլէր տիր, Ջըզան գուրպու՝ Միւրթէզանըն ուլ մէմէսիւնի յաւըմըն կերպի. սիկէր թարաֆաւան չըմիշ, վէ պիշաք ետրիւնտի գըլըլտանս ազաղըլէ վէնաթ իթմիշ տիր, Թապան-ճանըն սէսիւնտէ գարըլը ուսանըպ, թէվ-ճնիւն Նաշը գարըլըլտան ֆիւրեսա տիրը-թէն, իթի գուրպու տա ճէնտիօրին իսա-մէթ իթմիկնիտիւն, մաթթուլն ետէք սէ-րիմիշ տիր Միրթէզանի գօմշուտու օլան ֆիւրա Մուսթաֆա՝ թապանճա սէրիլիւն ինիտիպ, Նէ օլուղղուտն անլամահա կէ-տիլկնիտէ, օ սաալի պէլիւնալ վուրուա-լաք, ետէք Կէրիվիշ տիր, Պատէշու ճանի-լիւն ֆիւրա իթմիշլէր իսէ տէ, տէրտեմթ օլուսմաւշար տոր :

—Տիւն սապահ շէհրիմիլէ թէքրար
շիտտէթլի եաղմուր եաղարագ, պիր սաաթ
ցատար պտղը եօլլարտան կէշիմէզ օլմուշ
տուր :

—Սօն կրեւելաւ շիտանթի հէրարէթ՝
Գրուածաւ լեւոյկէսէ 34 վէ կրեւելաւ 38,
Իզմիրաւ 36-38 վէ Իւսկիւպաւ 33-35 տէ-
րէնէնի պաւլոսիւշ տուր: Իզմիրաւ յանաւա-
լաթա, Խոռոտուիւշ գարաւզաբա խալիկ
գարաւ զագը օյմաշ տուր:

— Զակաղիկսէ կումուրճադ իլէթի տէ՛ր
վամ իթմէքտէ օլուպ, հէր կիւն պիր դաջ
վէֆրիւնաթ վէ վուզոււաթ օլտուղու խապէթ
վէհի, հիցոն:

